

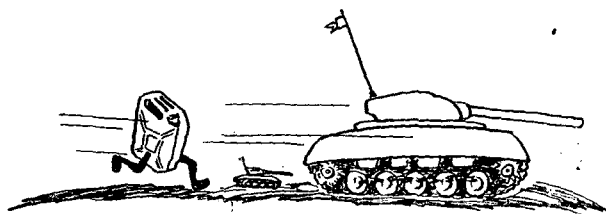
בצת מערכות

ניצול ההצלחה בשריון

מסוגל לקבל את פני כולו. דבר זה יאפשר לו שלא להיגרר אחרי פעולות צדדיות, אשר גם אם ייראו לעתים חשובות — לא יוליכו להשגת המטרה. מה פיקוד הטקטי או האופרטיבי נדרשים, איפוא, לא רק דמיון מפותח לתכנון השלבים המאוחרים של המתקפה, אלא גם מכסימום של גמישות בביצועה.

אין המתכנן יכול להסתפק בקביעת „כוחות ומשימות“ לכל השלבים הצפויים של המתקפה; שומה עליו לייחס חשיבות — ולפעמים גם חשיבות מכרעת — ל„זנב“ של כל יחידה או פורמציה משורינית. הדרג המנהלתי צריך להיות מתוכנן כך, שגם הוא יהיה מסוגל לבצע אותן „קפיצות טקטיות“ שמבצע הדרג אותו משרת הוא. אחרת יוצרו צירי-הספקה ארוכים מדי. צירי הספקה ארוכים נזקם כפול: לעבור אותם הוא הפסד בזמן, ולהבטיחם הוא הפסד בכוח אדם, אשר ברוב המקרים יחסר. כוחות שריון שחסרים להם דלק ותחמושת מאבדים את כושר התמרון והניידות, וכמובן גם את כוח האש שלהם. הדרג המנהלתי הוא, איפוא, זה הקובע את המשכיות הלחימה. אם בכל זאת חייב הדרג הלוחם לעצור את התקדמותו מחוסר דלק, עליו לעשות זאת לפני שכל מקורות הדלק שלו נוצלו עד הסוף. הדלק שישאר במיכליו יאפשר לו לפתות לתמרון בטוחים קצרים. בתכנון השלבים המאוחרים של המתקפה, צריך הפיקוד לודא שבעיות הדרג הלוגיסטי יבואו על פתרון, כדי שדרג זה יוכל לענות על כל הצרכים של היחידות הלוחמות.

בעקבות פעולה צבאית מוצלחת מתערער לרוב מערך האויב — דבר המתבטא בפינוי שטחים על-ידי כוחותיו הצבאיים, ולעתים גם על-ידי אוכלוסיות. פינוי השטחים מתבצע לפעמים בצורה מסודרת, אך לפעמים לובש הוא צורת בריחה מבוהלת. המצב הנורא ביותר הקרב פותח מספר רב של אפשרויות בפני הפיקוד. רק תגובה מהירה ונכונה תאפשר לפיקוד לקצור פרי ההצלחה במלואו — בטרם יספיק האויב להתאושש ולהתארגן מחדש, להציב כוחות השחיה, לחסום צירי תנועה, ובשלב מאוחר יותר אף להקים מערך-הגנה אשר יכלום את ההתקפה כולה. תכלית הרשימה — ללבן מספר נקודות העומדות בקשר הדוק עם ניצול ההצלחה בשריון.

לכוחות שריון — הודות לניידותם, ולכושר התמרון שלהם — ישנה היכולת להאריך את משך הלחימה, ולהביא בסופו של דבר להתמוטטות מוחלטת של האויב בזירת הקרב. על דרג הפיקוד הטקטי או אופרטיבי מוטל, איפוא, לכלול בתכנון לא רק את השלבים הראשונים של המתקפה; חייב הוא להתייחס בתכנון — ולו רק בקוים כלליים — לכל האפשרויות העלולות לצמוח כתוצאה מהתפתחות מוצלחת בשדה הקרב. בתכנון אפשר להעריך את כוחות האויב, ואת האפשרויות הפתוחות לפניו — אך את תוצאות הקרב אפשר לחזות רק כאשר העדיפות היא כזאת שההצלחה נראית כדבר מובן מאליה. בכל יתר המקרים יהיה קשה לחשב במדויק את תוצאות הקרב.

מסיבה זו צריך תכנון שלבי המתקפה המאוחרים לכלול את כל האפשרויות שניתן לחזותן מראש. מספר רב של אפשרויות יגרום אמנם לכך שהתכנון יעשה פחות מוחלט — אולם הכרח הוא שהפיקוד יהיה מסוגל להעריך את האפשרויות ולמיין אותן לאלה המסתברות יותר, או פחות, ויהיה

ברוב המקרים יוסע הדרג המנהלתי של השריון על רכב "רד", ויעמוד לרשותו רק כוח אבטחה קטן. עובדות אלו הופכות את הדרג המנהלתי לחוליה החלשה ביותר בשרשרת כוח השריון כולו. בתור שכזה מהווה הדרג המנהלתי מטרה נוחה וטובה לכוחות שריון אויבים; ובלחמת שריון-נגד-שריון ישאף כל אחד מן הצדדים המתמודדים להשמיד את הדרג המנהלתי של היריב, ולחסום בפניו את צירי ההספקה.

השריון אינו שואף להתנגש דוקא בחזית האויב, אלא בעורפו; לא המצת, שהוא מקום ההתנגדות החזק ביותר, אלא מקומות התורפה הם המטרות שכוחות השריון צריכים לחפש.

כמו בכל פעולה צבאית, ישנה חשיבות רבה לגורם האפתעה גם בניצול ההצלחה. יש למנוע מהאויב השגת ידיעות על-אודות מבנה הכוח וגודלו,

העשויות להעמידו על המגמה הסופית של ניצול ההצלחה.

האפתעה תושג ע"י תנועה בצירים הנחשבים כבלתי-עבירים, וכן על-ידי תנועה בלילה. תנועה בלילה הופכת גם את כוחות האויר של האויב לבלתי יעילים. ארגון הכוחות לניצול ההצלחה צריך להיות שונה מארגון הכוחות ללחימה רגילה. בהקמת צותים לניצול ההצלחה יש לדאוג לניידות מוגברת, ולהעדיף עצמת אש על כוח אדם. כלומר, בצות הקרב יש לתת את העדיפות לטנקים, היות וברוב המקרים צריך יהיה הכוח לטפל באויב המאורגן במערכי הגנה חפוזים. גם את הדרג המנהלתי יש להרכיב כך, שיהיה נייד ככל האפשר, ואין לצרף אליו אלא את הגורמים החיוניים ביותר.

ולבסוף, על הפיקוד הטקטי או האופרטיבי לזכור כי רק ע"י ניצול האפשרויות החיוניות הנובעות מההצלחה אפשר להפיק את המכסימום מן הנצחון. סרן בנימין ערות

תאונות דרכים במכוניות צבאיות

בעקבות מאמרים שהופיעו בעתונים שונים, והדנים לכך חובה את הנהגים הצבאיים רציני להיות מליץ יושר להם ולהתריע על נאשמים אחרים הגורמים לריבוי תאונות דרכים. נכון הוא כי רוב הנהגים הצבאיים הנם בחורים צעירים אשר תופסים בהגה רק תקופה קצרה. נכון הוא כי עדיין אינם מאומנים במידה מספקת ונסיינם בנהיגה הוא דל. אך האם אפשר לאמן את הנהג מבלי שיהג בפועל בכבישים בתנאים אשר יאפשרו להסתגל אל עבודתו זו? כללי הנהיגה מבחינה תיאורטית נהירים לו במידה מספקת, מה שחסר לו הוא נסיון מעשי של נהיגה. אפשר להשוות את הנהג המתחיל לילד העושה את צעדיו הראשונים. ברור כי אם נדחוף את הפעוט הוא יפול מיד; אם נבחיל אותו — הוא ימער.

והנהג מתחיל — אם "נחתוך" לו את הדרך בפתאומיות כשנעבור על פניו, אם נעצור בלי לתת סימנים, אם נעקוף אותו במקומות האסורים בעקיפתו, ואם נסגור אותו או אם לא ניתן לו סימני-תנועה מתאימים, — אנו גורם לכך כי יתבלבל, ירד מהכביש ויתהפך.

חושבני כי האשמים העיקריים לתאונות הדרכים שנגרמות על-ידי המכוניות הצבאיות הן המכוניות האזרחיות, שנהגיהן אינם מוכנים להתחשב באותו חייל-נהג המתחיל את צעדיו הראשונים. עולים על כולם, מבחינת אי-התחשבות, הם כמובן מיודעינו הותיקים נהגי האוטובוסים ונהגי המכוניות הכבדות של מפעלי ההובלה.

ברור לי מעל לכל ספק כי אם הנהגים האזרחיים הותיקים יתחשבו בנהג הצבאי ויבינו כי הוא מתחיל את צעדיו הראשונים, ירד מספר התאונות במידה ניכרת מאוד. הבה נכריז כולנו, ולו רק לתקופת נסיון, כי אנו מתחשבים בנהגים אלו, מפנים להם את הדרך, נותנים להם זכות קדימה, וע"י כך חדלים מלהרוג את בנינו ואת בנותינו.

סא"ל יצחק זימן

פתרון ושמו פק"ל

מכאן שיש לערוך את האימון באופן כזה שכל הדרגות הללו יבוצעו כתרגולות, כביצוע אוטומטי ומידי ברגע הנכון ללא הוראה מיוחדת מהמ"כ או המ"מ. ופרטים אלו קובעים רבות בעת המהומה שאחר גמר הקרב עצמו. על כן יש להקפיד הקפדה שווה על הביצוע של חייל המוקצה לתצפית בעת התארגנות או חייל הצופה לימין או לשמאל בתנועה.

אם המדובר הוא בחיל שריון — ידע כל מפקד צות להחזיר בכל איש ואיש בצותו הוא כיצד לנצל את הזמן לסידורים ובדיקות בכל חניה קצרה או ארוכה: לטפל ברכב, לבדוק את המז"קום, לגרוז גלגל מרכיב או תמך, למתוח שרשרת לבדוק שמן, דלק וכד'. ידע כל מקלען לנצל כל רגע למלא את סרטי המקלע, לבדוק אם ארגוני התחמושת לא טולטלו ואם לא הוסטו הכדורים ממקומם בסרט בעת תנועה.

אם נחזיר במפקדים את חשיבות הדבר שנקרא מהירות — ומהירות פירושה קודם כל מהירות בייצוע — ונטיל עליהם את האחריות לכך שכל חייל יהיה מאומן בתפקידים המוטלים עליו, ידעם על בורים ויבצעם במהירות ובבטחון ללא פקודות ושאילות — יתפנה המפקד לטפל רק בדברים המחייבים את טיפולו האישי ועלולים לקבוע את גורל הקרב.

יש, לדעתי, לערוך את מערכי השעור ברוח זו, להקפיד הקפדת יתר על ביצוע נכון ולהדגיש כל פרט ופרט.

סגן (מילואים) ראובן ראיבני

תפקיד הפק"ל הוא לאפשר למפקד וליחידתו להתכונן ליציאה לקרב במינימום זמן ובמקסימום יעילות — שלא ישכח פרט, ויהיה הקטן ביותר, העלול לקבוע את גורל היחידה בתור הגוף המבצע, או להקשות שלא לצורך על הזרוע הפוקדת והמתאמת בביצוע תפקידה. הפק"ל מאפשר כל זאת מבלי שתינתנה פקודות לכך: עליך, כמפקד, מוטל רק לפתוח את הפק"ל ולעייין בו — ויודע אתה מה מחובת יחידתך לעשות, מי מאנשיך אחראי לעשייה זו, וכיצד עליו לעשות זאת.

לכן יש, לדעתי, לודא שכל נושא אימון שבו עלולה יחידה, ותהיה הקטנה ביותר, לעסוק — יכתב בצורת פק"ל ויוגדרו בו תפקידי כל חייל וחייל המשתתף באימון. אם נושא האימון הוא התקפה על יעד מבוצר, הרי יש לפרט במערך את תפקידו של כל אחד לא רק לשלב הלחימה אל היעד ועל היעד, אלא גם לשלב ההתארגנות להגנה, או להמשך ההתקדמות: לשלב ההתארגנות על היעד, למשל, אשר בדרך כלל ניתן במערך השעור בקצרה, יש לפרט את החלוקה לגזרות, ואת תפקידיו של המ"כ בגזרתו: חלוקת הגזרה לגזרות משנה, הצבת תצפית וכו' — כל אותם דברים אשר נלמדים בשעור הגנה, אם כונת היחידה היא להתארגן להגנה, פרק זה לא יבוא במקום פרק ההגנה, כיון שההתארגנות להגנה אחר ההתקפה נושאת אופי שונה מן ההתארגנות להגנה ללא לחץ אויב. במסגרת שעור ההתקפה יש, איפוא, לשבץ לקח והישג בשם "פעולת היחידה בהתארגנות מחדש", ולהקדיש לכך זמן מספיק במערך, כדי שכל חייל ידע מה חובתו אחר ההתקפה, וכיצד עליו לבצע חובה זו. לשם החזרת הדברים אף רצוי, לדעתי, לקבוע מראש את הרובאי אשר יקיים תצפית; להדגיש את תפקיד הסמ"כ בארגון השטח לחולית המקלע (עד קביעה סופית של המ"כ או המ"מ), או את תפקידו בארגון הכיתה, ומסירת דיווח לסמל המחלקה על מצב הכיתה שעה שהמ"כ עסוק עם המ"מ בקביעת גזרת הכיתה בתוך המחלקה.

